

MACKÓ ÚR VENDÉGEI

Irta

SEBŐK ZSIGMOND

MÜHLBECK KAROLY RAJZAIVAL

BUDAPEST

SINGER ÉS WOLFNER IRODALMI INTÉZET R.-T.
KIADÁSA

70513

Rad

8888

M. N. MÚZEUM KÖNYVTÁRA	
Könyvtár Budapest	
1921	év 242 sz.

Budapesti Hírlap nyomdája

Mackó úr egy napon javában eprészett az erdőben. A tekintetes úr nagy kedvelője volt a gyümölcsfélének, de különösen a földieper volt a gyöngéje. Akkor is elcammogott érte az erdőbe, mikor az oldala nyilallott, vagy a hideg lelte.

Most is buzgón keresgélt a bokrok alján és olykor nagyot nyögött. Nehezeére esett a hajladozás.

— Öregszünk, öregszünk, — gondolta magában. — Bezzeg vígabban ment az eperszedés tíz-húsz évvel ezelőtt... Hopp, gyere, kincsem!

Egész kis bokor eper mosolygott a szemébe. Mackó úr elégedetten élvezte a kedves gyümölcsöt. Még a szemét is behúnyta a gyönyörűségtől.

Mikor az eper eltűnt öblös torkában, letelepedett az erdei páfrányra, elővette makrapipáját, rágyújtott és boldogan füstölt. Szóval, kellemesen töltötte idejét.

A lábánál egy vörös és egy barna hangya verekedett. A támadó, mint rendesen, a nagyobb és harciasabb vörös hangya volt, de a barna sem hagyta magát. A pör tárgya nyilvánvalóan a hangya tojása volt, melyet a vörös martalóc el akart vinni. Mackó úr érdeklődve nézte a heves verekedést és jó szívével fogva, azonnal a gyöngébb, a barna hangya pártjára szegődött. Azt biztatta:

— Ne hagyd magad! Csak a fejét, hogy meg ne sántuljon!... Úgy, úgy, fiacskám, szorítsd!... Vigyázz, vigyázz, barnácska, cselt vet a vörös... Hopp, jól van, ügyesen védted magad!

Mackó úr a földre hasalt, hogy jobban láthassa a pirinyó küzdőket. Nagy örömmel nézte, mily szilajul

rohan egyre ellenfelére a vörös hangya és mily ügyesen siklik el halálos harapása elől a barna. Egyszerre eszébe jutott valami.

— Tyűh! — gondolta, — ha valaki most meglátná tekintetes, nemes, nemzetes és vitézlő Mackó urat, amint a földön hasal és két hangya verekedésében gyönyörködik, ugyancsak jóízűet mosolyogna. Igaz, hogy egyedül vagyok az erdőben, de valamelyik gerlice talán már kacag is rajtam.

Fölemelte hatalmas fejét, hogy szétnézzen és egyszerre szinte megmerevedett bámultában. Azt hitte, álmodik. Szemközt állt vele valaki. Mindenkire inkább gondolt volna, hogy e percben megjelenik előtte, csak éppen erre az egyre nem. Előtte állott ugyanis az oroszlán.

Mackó urat az oroszlán váratlan megjelenése úgy meglepte, hogy meg sem tudott mozdulni! Azonmód hasalt tovább és pislogva nézett a fejedelmi vadra. A pipa is a szájában füstölgött. Szentül meg volt győződve arról, hogy álmodik és az oroszlán eltűnik,

amint kinyitja a szemét. Mert hogyan kerül az orosz-lán a máramarosi vadonba? Ej, ej, Muki pajtás, — gondolta magában, — már megint elszundítottál a csemege után.

— Mit művel kegyelmed, Mackó uram? — kérdezte az orosz-lán.

Erre a hangra felugrott a tekintetes úr, az égő pipát a zsebébe dugta és tétovázva kérdezte:

— Csakugyan felséged van jelen saját királyi személyében? — kérdezte.

— Persze, hogy én vagyok, — mosolygott az orosz-lán.

Mackó úr meghajlott.

— Üdvözlöm felségedet a máramarosi erdőben. De minek köszönhetjük ezt a váratlan szerencsét?

— Itt jártam egy állatsereglettel Szigeten és szerencsésen megszöktünk fogságunkból. Én egyenesen Mackó uram tanyája felé tartottam, mert, emlékszik-e, hogy néhány évvel ezelőtt, mikor Budapesten járt, meghívott vendégének?

— Emlékszem, emlékszem, — bólintott fejével Mackó úr.

— Akkor volt, mikor legyőzte az óriáskígyót.

— Hogyne emlékezném! — rikkantott föl Mackó úr, akinek nagyon hízelgett, hogy az állatok királya nem feledkezett meg hősi tettéről. Aztán alattvalói hódolattal tette hozzá:

— Különben is felséged előtt meghívás nélkül is nyitva mindig a hajlékom!

Az orosz-lán kegyesen bólintott fejével.

— Örvendek, mert most csakugyan vendégül jöttem. Talán nem is kis időre, mert üldöznek... Nagyon megörültem, mikor váratlanul megláttam az erdőben. De mit művelt, Mackó uram, a földön? Talán egerészett, hogy úgy hasalt, mint a leselkedő macska?

Mackó úr elpirult az orosz-lán tréfájára.

— Két verekedő hangyát néztem, — mondotta

röstelkedve, aztán — feledve a király jelenlétét, fölkiáltott, miközben leguggolt:

— No, nézd a betyárt, hát nem viszi a zsákmányát.

Az történt ugyanis, hogy a vörös hangya időközben legyőzte a barnát és tojásával együtt magával cipelte. A barna kétségbeesetten kapálódzott, de nem tudott szabadulni. Már bizony a vörös ellenfél rabja, azután örökös rabszolgája lesz.

Mackó úr rákiabált a győzelmes hangyára:

— Hé, te vörös betyár, nem bocsátod el tüstént azt a barna hangyácskát? Végig verem ám rajtad!

Erős a Mackó urak hangja, nem szoktak csakúgy suttogni-butogni, most is minden más teremtet lélek megszeppent volna a kiáltásától, csak a hangya nem. Nyugodtan cipelte tovább a rabját.

— Ejnye, bikkmack, mogyoró! — bosszankodott a tekintetes úr. — Nem ereszted el tüstént azt a szegény kis ártatlan, jóraivaló barna hangyát? No, megállj!

Fölkapott egy ágacskát s megpiszkálta vele a vörös hangyát, mely a váratlan goromba érintésre ijedten elbocsátotta foglyát és esze nélkül menekült. A barna hangya is azonnal kerekét oldott, de előbb fölvette a tojását, melyet a vörös hangya elejtett.

Mackó úr szívéből kacagott, amint a vörös hangya megfutamodását látta.

— No büszke, no kevély! — dörmögte. — Úgy-e szaladsz? Csak még egyszer bántsd azt a barna vitézkét!

Egyszerre észhez kapott, hogy a király is jelen van és röstelkedve emelkedett föl.

— Bocsánat, király, — mormogta Mackó úr — de nem engedhetem, hogy azt a jóraivaló hangyát rabnak vigvék...

A király nevetett.

— Ráismerek erről a Mackó urakra — mondotta. — Arany a szívük.

Mackó úr szerénykedett:

— Ó, felség... ez a dícséret sok... meg se érdemeljük.

— Csak hagyja rám, Mackó uram, — intett a király. — De mivel most már biztonságban van a hangyája, talán tovább is ballaghatnánk, mert a vadászok mindjárt nyomunkban lesznek és szeretnék kissé megpihenni, mielőtt a harc megkezdődik.

— Jöjjön, felség! Olyan úton vezetem, hogy még a madár, még a szellő sem jut nyomunkba.

Mackó úr házához érve, a vendégszerető házigazda így szólt:

— Tekintse, király uram, sajátjának ezt az én kis kunyhómat.

Az oroszán fölkiáltott:

— Kunyhó? De hiszen úri laknak is beillik ez a kunyhó! Aztán milyen szép kert meg udvar van körülötte. Mennyi gyümölcs, mennyi méz, milyen vígan füstöl a kémény!

— Hja, szegények vagyunk, de jól élünk, — szerénykedett dicsekedve a házigazda.

Beléptek a szobába. Mackó úr leültette vendégét s így szólt:

— Egy óra múltán kész az ebéd és örömmel látom felségedet asztalomnál.

— Addig én egy kicsit humni fogok — mondotta az oroszán és végighevert a díványon.

Mackó úr összehúzta az ablak függönyét, hogy a nap ne süssön az alvó szemébe, aztán kiment a szobából nesztelenül s behúzta maga után az ajtót s odakünn meghagyta, hogy senki püsszegni se merjen.

A Pista inas pedig Mackó úr elé állt s így szólt:

— Tekintetes uram, még egy vendégünk akadt.

— Még egy? Kicsoda?

— Nem mondta meg a nevét.

— Hol van?

— Az istállóban és morog.

— Morog? No. akkor gyerünk hozzá, mert jó családból való lehet.

A tekintetes úr az istállóhoz ballagott és benyitott.

Hát ott ült a szalmán — Horkantó sógor.

— Hát kendet mi szél hozta erre? — kérdezte Mackó úr, megrázva budapesti útitársa mancsát.

— Nem is szél, hanem szélvész, — morogta a sógor.

— Szélvész? Hiszen alig lebben a falevél.

— De bezzeg lebbentem én. Szigettől idáig meg sem álltam.

— Szigettől? Mi dolga volt kendnek Szigeten?

— Semmi. Éppen semmi.

— Mégis idáig futott?

— Az ám, — mert szöktem.

— Csak nem az állatseregletből?

— De éppen, hogy éppen csak abból.

— Hát hogyan került, sógor, az állatseregletbe?

Horkantó sógor elkeseredetten legyintett a mancsával.

— Ne is beszéljünk róla. Bolondjában arra adtam a fejemet, hogy megnövesztem a fületem.

— A fülét? Mire jó az?

— Hogy annál fogva megfogjanak.

— De hiszen nem nagyon hosszú most sem a füle.

— Nem? De bizony hosszú. Szamár vagyok, hát a fülem is hosszú. Igenis, szamár vagyok, szamár voltam és szamár is leszek mindig.

Látnivaló, hogy a sógor nagyon el volt keseredve.

— Miért volna kend medve létére szamár?

— Mert megfogattam magamat. Ostoba törbe estem. Úgv becsapta a lábamat, hogy most is bicegek. Ne is ellenkezzék tekintetes úr, mert én füles vagvok, vén füles. I-á! Már én ezentúl nem dirmegek, nem dörmögök, hanem i-ázok.

Mackó úr nevetett.

— No, de akkor, mikor megszökött, lemosta magáról a szamárságot — mondotta vigasztalóan.

— A Tiszának nincs annyi vize, mivel lemoshatnák rólam.

— No, mindegy. Szívesen látom vendégemül kendet. Nemsokára készen az ebéd, legyen szerencsém. Van már egy előkelő vendégem, legyen kend a másik.

— Ki 'az a vendég?

— Az oroszlán.

Horkantó fölállt.

— Az oroszlán? — kérdezte alázattal. — Az is Mackó uram házába menekült?

— Az is. Most szundít egy kissé a díványon. Kerüljön kend is beljebb. Van még egy díványom, heverjen le arra.

Horkantó a fejét rázta.

— Nem megyek. Szamárnak jó az istálló meg a szalma.

— Ahogy tetszik, — mondotta Mackó úr. — Majd szólok, ha itt az ebéd ideje. Lesz pecsenye, méz, szeder...

— Bógáncsot nekem, Mackó úr, bógáncsot — mormogta Horkantó és lefeküdt a szalmára.

A tekintetes úr mosolyogva tartott a ház felé. Még hallotta a Horkantó makacs morgását:

— Szamár vagyok, samár, ha mondom!

Egy óra múlva fölébredt az oroszlán. Nyujtózott egyet s így szólt:

— No, most már jöhet akárki értem!

— Csak én jövök, uram — szólt Mackó úr belépve és oly finoman hajolt meg, akár egy udvari ember. — Én jövök, hogy ebédre hívjam felségedet. Kész a Mackó szerény ebédje.

Az oroszlán nvájasan bólintott:

— Megyek, szolgám, megvek.

— Még egy vendégem akadt, uram, — mondotta Mackó úr, — ha megengedi felséged, azt is az asztalhoz ültetem.

— Mackó uram vendégét szívesen fogadom én is — felelt az oroszlán.

Az ebédlő fényesen föl volt díszítve gallyal és virággal. Az asztalt pompásan megterítette a Sári szobalány. Tányér tányér hátán, pohár a pohár sarkában.

Az oroszlán helyet foglalt az asztalnál. Mackó úr hozzája fordult:

— Bocsánat, király, hogy a vendégem kissé ügyetlenül viseli magát.

— Nem tesz semmit, — felelt az oroszlán — hiszen nem lehet mindenki olyan, mint egy főudvarmester.

Mackó úr üvegből szíverősítőt öntött apró pálinkás poharakba.

— Felséges uram, szólt — szolgálhatok étvágycsinálónak egy kis szíverősítővel?

— Szívesen veszem.

Az oroszlán fölemelte a pohárkát és fölhajtotta. Kissé köszörülte utána a torkát, aztán így szólt:

— Jó kis ital. De igaz, a főudvarmesterről jut eszembe, hogy mindjárt itt lesz az enyém. Remélem, szívesen látja vendégül azt is, Mackó úr.

— Királyom emberét mindig szívesen látom házamban.

— Itt, az erdőben ismerkedtem meg vele. Nagyon ügyes, helyes legénynek látszott, hát megfogadtam főudvarmesteremnek.

— Hogy hívják?

— Róka Miskának.

Mackó úr éppen ki akarta hörpinteni a kupicáját, de a pohárka kihullott a kezéből.

— Sebaj, Mackó sógor, van még az üvegesnél — vigasztalta Horkantó.

A tekintetes úr nagy nehezen ocsúdott föl meglepéséből.

— Ró-ka Mis-ka? — dadogta.

— Saját úri személyében — szólalt meg valaki csúfondárosan az ajtóban.

Róka Miska állt a küszöbön. Nagyon rangosan

festett. A fején pofoncsapott kalap, a testén cifra udvari selyemruha, a lábán pillangós cipellő, az oldalán egyenes, vékony kard. Ceremóniásan földig hajolt az oroszlán előtt, miközben a kard hegye a mennyezetnek fordult.

— Legalázatosabb szolgálja tiszteleg, hatalmas és felséges uram! — mondotta.

— Hozott Isten, szolgám! — felelt a király.
Róka Miska fölemelkedett.

— A ház ura nem nagyon siet az üdvözléssel — csúfolódott.

— Majd mindjárt sietek. de nem köszönöd meg — dörmögte Mackó úr a foga közt, hogy az oroszlán meg ne hallja.

Róka Miska vigyorgott.

— Nem csudálom, hogy ilyen előkelő úr láttára inába szállt Mackó uram bátorsága, — mondotta és kidüllesztve a mellét, kényesen lépegetett a szobában s a keskeny, egyenes kardot úgy mozgatta az olda-

lán, hogy minden fordulónál csaknem kiütötte a Mackó úr szemét.

Az oroszlán nem hallotta udvarmestere hencegését, mert kinézett az ablakon és szeme bizonyosan azt kutatta, messze van-e a máramarosi hegyektől a Szahara pusztá. Mert odavágyott őfelsége. Szemével csaknem átfúrta a hegyeket, de hiába kereste a homoktengert és a tevés karavánokat. Nem látott egyebet erdős hegyoldalnál, fenyőnél, meredek szirtnél, ami a Szaharában ismeretlen. Gondolatban elszáguldott hazájába és nem látott, nem hallott semmit abból, ami körülötte történik. Róka Miska látta, hogy az oroszlán elméje másfelé jár s annál jobban hetvenkedett.

— Tölts gyorsan egy kupica pálinkát! — rivallt Mackó úrra. — Nem látod, paraszt, kivel van dolgod?

— Türelem, ne hagyj el! — sóhajtott a tekintetes úr és mancsát, keservesen viszkető mancsát összeszorította.

Róka Miska, látván, hogy Mackó úr nem mozdul, Horkantó sógorra támadt:

— Hát kend, ökör, — kiáltotta — mit tátja itt a száját? Miért nem önt nekem pálinkát?

— Én nem vagyok ökör, — felelt méltósággal Horkantó — én számár vagyok.

Róka Miska rábámult.

— Szamár? Ne mondja! De ha mondja, el kell hinnem. Tölts hát, számár, a kupicába!

— A számár nem tölt — felelt makacsul Horkantó. — A számár a patájával nem tudja megfogni az üveget.

Most belépett Sári szobalány s hozta a párolgó levest.

Az oroszlán fölriadt álmodozásából.

— Ebédeljünk hát — mormogta.

Sári sorra vitte a vendégeknek a levesestálat. Az oroszlán az ezüstmeregetővel merített tányérjára.

— Csigaleves — mondotta Mackó úr — és remélem, a Jutka szakácsné kitett magáért.

— Remek ez a csigaleves, — szólott az oroszlán — de, haj, Mackó uram, mennyivel jobban ízlenék egy kis antilopbecsinált!

Róka Miska, mikor hozzávitte a tálat, nyelvével csettintve kérdezte:

— Lesz-e sült csirke?

— Nem lesz — felelt Sári.

— Kár, nagy kár — bosszankodott Miska és a vörös ábrázata még jobban nekiperült. Dühösen sziszegte.

— Minek hívják akkor Róka Miskát ebédre, ha nincs csirkepecsenye? (Pedig senki sem hívta.)

— Hát bógáncs lesz-e? — kérdezte Horkantó.

— Az sem lesz.

— Minek hívják akkor Horkantót ebédelni? — dörmögte az öreg.

De bár az oroszlán nem kapott antilopbecsináltat, Róka Miska sült csirkét, Horkantó bógáncsot, mégis izlett az ebéd. Jutka asszony csakugyan kitett magáért. Az állatok királya kétszer vett a vesepecsenyéből és háromszor a túrós derelyéből. Róka Miska sem pihentette a fogát. Ami pedig Horkantó sógort illeti, annyit evett, hogy a füle is kétfelé állt. Szünet nélkül hajigálta hatalmas szájába a húst. Róka Miska vigyorgott:

— Úgy látszik, a vesepecsenye mégis jobb a bógáncsnál — mondotta.

— Miből gyanítja ezt uraságod? — kérdezte Horkantó teleszájjal.

— Abból, hogy még sohasem láttam olyan számarat, aki annyi vesepecsenyét egyék, mint kend.

— Én sokat eszem? — kérdezte elámultan Horkantó sógor. — Hiszen a gilice sem eszik kevesebbet nálam! Akkor nézzen meg engem uraságod, mikor étvágyam van!

— Hát most nincs étvágya?

— Nincs bizony. Beteg az én kedves gyomrocs-

kám, beteg vagyok magam is. Ez a picike hús is megfekszi a gyomromat.

— Mi baja van?

— A méreg emészt, hogy elhagytam magamat fogatni, azóta nincs étvágyam.

Ezzel bekapott egy óriási húsdarabot és tornyosan tetézte a derelyét a tányérjára, miközben ezt dörögte:

— Bogánckóró való nekem, nem ilyen finom étel.

Róka Miska elkapta Horkantó sógor elől a derelyét és szép bogáncebokrétát tölt az orra elé. Honnan szerezte ilyen gyorsan, honnan nem, de megszerezte azt. Alighanem kiugrott hirtelen az udvarra, amíg Horkantó a derelyét kanalazta a tányérjára.

— Egyék, számár uram, kedvére, — szólt jóakarátú hangon Róka Miska. — Ne rontsa el a gyomrocskáját.

Horkantó sógor nagyot nézett a furcsa eledelre.

— Csak fogjon hozzá, bátya! — biztatta Miska.

A sógor fejét rázta szomorúan:

— Nem lehet, kérem ássan.

— Miért nem?

— Mert mikor éhes vagyok, a számár kiszabadúl belőlem, elszalad a rétre és csak a Mackó marad itt-hon belőlem.

— De hiszen azt mondta az imént, hogy nincs étvágya.

— A derelyére már megjött.

Róka Miska nevetett, de nem adta vissza a derelyét Horkantónak, hanem saját maga habzsolta föl. A szegény sógor hasztalan könyörgött neki, hamiskásan egyre azt felelte:

— Ott a bogáncs, lakmározzék belőle!

Horkantó nem mert belekötni a hatalmas főudvarmesterbe s így kénytelen-kelletlen a tálban levő maradék derelyére fanyalodott, pedig az előbbi

hegy mellett csak vakondtúrásnyi került belőle a tányérjára.

— Ismeri, Mackó uram, ezt a környéket? — kérdezte az oroszlán.

— Mint a tenyeremet.

— Kivezetne engem az országból?

— Ki én.

— Örvendek. Holnap kora reggel útnak indulunk és meg nem állunk Afrikáig. Főudvarmester úr, — fordult Róka Miskához, — készítsen el mindent az utazásra!

— Parancsolatjára, felség, minden készen lesz. Legalázatosabb szolgája olyan pontos lesz, mint az óra.

Úgy meghajolt a király előtt, hogy az orrát beleütötte az asztalba.

Az oroszlán most Mackó úrhoz fordult:

— Tudja mit, Mackó uram? Jöjjön velem Afrikába, legyen most már az én vendégem.

A Sári éppen behozta a feketekávét, de Mackó úr torkában cigányútra ment a fekete lé, úgy meglepte ez az ajánlat. Fuldoklott, köhögött.

— Afrikába? — dadogta, mikor végre szóhoz jutott.

— Az én szép szülőföldemre, — felelt az oroszlán.

— Messze van az? — kérdezte a tekintetes úr.

— Messze bizony. Félek, nem a Mackó uraknak való ez a hosszú út.

A tekintetes úr sértődött arcot vágott.

— Király! — kiáltotta. — Én már megjártam Budapestet, Ceglédet, Szegedet, Aradot, Esztergomot, Komáromot, Lellét, Boglárt, Siófokot, nemkülönben Nagymarost és Visegrádot, hát én ijednék meg egy kis afrikai úttól?

Az oroszlán mosolygott.

— Bocsánat, — szólt, — elfelejtettem, hogy Mackó uram az a híres, neves utazó. De tengeren is kell ám utazni!

— Hajókáztam én már tengeren is: a kis magyar tengeren, a Balatonon és a nagy adriai tengeren, Fiuméből Velencébe.

— Amikor megfogta a cápa, — szólt közbe Róka Miska.

— Én fogtam meg a cápát, nem ő engem! — vágta ki büszkén a téns úr.

— Aha, akkor történt az, mikor összetörte a tenger sima tükrét, — csúfolódott Miska. — Azóta sem lehet a tenger tükrében fészülni.

Mackó úr nyelvén lebegett a mérges válasz, de vitézül lenyelte. Nem akart az oroszán jelenlétében pofozkodni.

— Örvendek, Mackó uram, — mondotta az oroszán, — hogy így jól ismeri a dörgést a vízen és szárazon. Eszerint elkísér Afrikába?

— Akár a világ végéig, — felelt Mackó úr, aki-ben egyszerre felforrt az utazó vére.

— Helyes, — bólintott a fejével az oroszán. — Most pedig kissé szétnézek a tájékon.

Mackó úr fölkapta a sétapálcáját.

— Kísérem felségedet.

— Még nem, — mosolygott az oroszán. — Majd az afrikai úton. Most magányosan kívánok sétálni, mert sok a gondolkozni valóm. No, Isten áldja, kedves házigazdám!

Az oroszán eltávozott. A tekintetes úr a dolgozószobájába ment, hogy a nagy útra elkészüljön. Először is a kasznárral akart beszélni a gazdaság dolgában. Csöngetett Pistáért, de hasztalan várakozott, Pista nem pöngette a sarkantyúját az ajtó előtt.

— Irgum, burgum, — bosszankodott a tekintetes úr, — sohasem volt így pontatlan ez a Pista!

Megrántotta újra a csengetyű zsinórját. Úgy megrángatta, hogy csaknem a mancsában maradt a fogója és erre a csöngetésre a holtak is megmozdultak volna; csak Pista nem mozgott.

— Mi ütött ehhez a fickóhoz? — bosszankodott Mackó úr és kiordított az ablakon:

— Pista!

Erre aztán nagy sebbel-lobbal berohant Pista. Csaknem ajtóستól esett a szobába.

— Miért nem jössz tüstént a csöngetésemre, Pista? — förmedt rája a téns úr.

— Nem lehetett, — felelt a legény.

— Miért nem lehetett?

— Mert a főudvarmester úr a talpát vakartatta velem.

Mackó úr felhőrdült:

— A főudvarmester úr! Az a jeles főudvarmester! Hát te szívesebben engedelmeskedel neki, mint nekem?

— Azt mondta, hogy most ő parancsol a házban és őfelsége leharapja a fejemet, ha szót nem fogadok neki.

Mackó úr ismét morgott, hörgött.

— No, lám, a főudvarmester úr! Ő parancsol a házban! Huh, huh, be mérges vagyok! Pista, elhívd a kasznár urat, de előbb szólj be Sárinak, hogy jöj-jön ide!

— Nem lehet, — felelt Pista.

— Miért?

— Mert a főudvarmester úr orráról a legyet kell elhajtania.

— A legyet? Hát nekem ki csomagolja be a fehéreneműmet, a hálósipkám, a fogkefém, meg a finom szappanomot arra a nagy útra? Hívd a Jutkát!

— Azt sem lehet.

— Ne-e-em? Az talán a főudvarmester úr bundácskáját kefélteti?

— Nem, hanem a hátát nyomogatja. És én sem mehetek a kasznár úrért, mert a főudvarmester úr megparancsolta, hogy ebben a minutumban vissza-siessék!

Erre már megszakadt Mackó úr türelme.

— Parancsolta? Igazán parancsolta? No, hát én pedig csak szép csöndesen mondom neked: Iszkiri a kasznár úrért!

Amit Mackó úr szép csöndesen mondott, úgy hangzott, mintha ágyút sütöttek volna el. De ki is lőtte ez a hang Pistát. Úgy rohant, mintha a szél vinné.

Nemsokára megjelent a kasznár és Mackó úr bezárkózott vele a szobájába. Amint ott tanakodtak,

számolgattak, egyszerre hatalmas visítás rázta meg a fülük dobját, utána pedig diadalmas üvöltés:

— Megvagy, csirketolvaj!

Mackó úr és a kasznár az ablakhoz rohantak, hát különös képet láttak az udvaron. Ott állt Hor-
kantó sógor és a nyakánál fogva a levegőbe emelte a főudvarmester urat, aki viszont egy fehér csirkét tartott a foga közt. A főudvarmester kapálózott, a csirke repdesett — és mi tagadás, Mackó úr kárörvendően nevetett

— Mi történt, sógor? — kérdezte a tekintetes úr.

— Hát ezt az incifinci legényt rajtakaptam, mikor a csirkét megfogta. Ott van most is a szájában. Rázzam meg kissé, tekintetes uram?

Horkantó sógor kérdezte ugyan ezt, de választ nem várt, mert Isten igazában kezdte rázni a tolvajt. Sőt eddig sem tett egyebet.

— Elég lesz, sógor, — mondotta Mackó úr. — Bocsássa el!

— Elbocsássam? Én? Ne legyen Horkantó a nevem, ha eleresztem.

— De bizony eressze el, mert most ő is a vendégem, akármilyen arcátlan vendégem.

Horkantó eleresztette Róka Miskát, aki nagyot zuhanva pottyant a földre. Még a csirke is kiesett a szájából, — első eset, amióta a rókanép a földön van. A csirke el is szaladt, mert csak a szárnyát csípte meg a ravaszdi. Horkantó megzavarta kedves játékában.

No, bezzeg följebb állt most Róka Miskának. Fölugrott, kidüllesztette mellét és vérvörösen kiabált a Mackó urakra:

— Hogy mertek így bánni velem, a király főudvarmesterével?

— A főudvarmester ne lopjon csirkét, — mondotta Mackó úr.

— A király parancsolta! — visította Róka Miska.

— Hogy csirkét lopj, Róka Miska?

— Azt hát. Megparancsolta, hogy készítsek elő mindent az útra, hát én csirkepecsenyét akartam sütni ő felsége számára útravalóul.

A Mackó urak mosolyogtak, mire Róka Miska még nagyobb dühbe gurult. Ezt visította:

— No, megálljatok, ilyen-olyan lomposai! Jaj nektek! Az én uram ízenként tép szét titeket, összefőri minden csontotokat, még a körmötöket is kirángatja. Rettenetesen meglakol a Mackó népség azért, mert meg merte bántani a király főudvarmesterét. Az oroszlán szörnyű haragjában kiirtja az egész Mackó

nemzetet, nem kíméli még a bocsokat sem, még hírmondó, még irmagnak való se marad belőletek, ügyetlen, cammogó, csúf Mackók! Jaj nektek, csak hadd jöjjön haza az én uram, királyom!

Mikor azonban az oroszlán hazaérkezett, a főudvarmester úr bölcsen hallgatott. Hízelkedve, aláztos vigyorgással sürgölődött ura körül, de óvakodott attól, hogy a csirkekalandot egy szóval is előhozza.

— Készen vagyunk az útra, Miska szolgám? — kérdezte az oroszlán.

— Készen, — felelt Miska s nagyot sóhajtott.

— Holnap korán reggel indulunk.

A róka sokatjelentően forgatta a szemét. Mintha valami nagy titok nyomná a lelkét.

— Igenis, — rebegette Miska és ismét akkorát sóhajtott, mint a kovács fujtatója.

Az oroszlán ránézett.

— Hát téged mi lel?

— Jobb, ha nem beszélek, — suttogetta.

— Az igaz, — morgott az oroszlán.

Őfelsége nem szerette az ilyen kertelő beszédet. Hátat is fordított cifra udvarmesterének. Miska azonban egyre sóhajtozott, még a könnyeit is törölte. Ezt tördöste:

— Holnap ... holnap ... hej, holnap!

Az oroszlán nem hallgatott rája, mire Miska lábához borult és zokogva mondotta:

— Felség, nem birom tovább el a titkot. Beszél-nem kell!

— Hát beszélj!

— Mi nem utazunk holnap.

— Nem? Ugyan miért?

— Mert felséged még ma éjjel rabságba esik.

— Én? Megbolondultál?

— Ép az én eszem, királyom. Véletlenül megtudtam, hogy csúf árulás készül felséged ellen.

— Ugyan! Miféle árulás?

— Az akarja elárulni felségedet, akit legjobb hívének tart.

— Talán te, Miska?

— Nem én, felség. Nálamnál erősebb, álnokabb és ravaszabb az áruló.

— Bökd ki már, ki legyen az?

— Mackó Muki, a házigazdánk.

Róka Miska sűgva mondotta e szavakat, hogy senki se hallja kettejűkөн kívül.

Az oroszłán meglepetve kapta föl a fejét, aztán megvetően mosolygott.

— Bolond vagy, Miska. Mackó uram maga a becsület. Egy szavadat sem hiszem el. Egy szót se többet!

Ezzel távozni akart. Miska megragadta a lábát.

— Felséges királyom, tiporj el, ölj meg, de hallgass meg! Én véletlenül kihallgattam Mackó Muki és Horkantó beszélgetését. Abban állapotok meg, hogy felségedet éjszaka, álmában megláncolják és átadják üldözöinek.

— Hallgass, nem igaz! — kiáltotta az oroszłán.

Az állatok királya fölháborodva járt-kelt a szobában. Lépéseitől dobogott a padló. A rágalmazót tekintetre sem méltatta, de hogy a nyíla megakadt benne, megmutatta az, hogy néha megállt és elgondolkozott. Róka Miska fekve maradt a földön és fél-szemmel, aggódva figyelte a királyt. Vajjon bekapja-e a horgát? Mert ha nem hisz neki és idő előtt szól Mackó úrnak, a saját maga ásta verembe pottyanyhat.

Egyszerre feléje fordult az oroszłán azzal a kérdéssel:

— Te magad hallottad?

Róka Miska titokban felujjongott. Bekapta a horgot! — mondotta magában diadalmasan. Hango-san pedig így szólt:

— A saját két fülemmel hallottam.

— Meg mersz esküdni?

— Esküszöm!

Az oroszlán toppantott a lábával.

— Fogadni mernék, hogy hamisan esküdtél! Nem, nem hiszem, hogy Mackó uram ilyen alávalóságra vetemedhessen. Nem hiszem!

Dühösen fújta a lélekzetet, meg-megrázta a fejét, de ismét Miskához fordult.

— Hát hogy jutnak be hozzám? Hiszen bezárhatom a hálósobámat.

— Mikor összebeszéltek, elhatározták, hogy a felséged szobájának kulcsát elrejtik s azt mondják, elveszett.

— Jól van, de te az előszobában hálsz és fölébredsz, ha valaki hozzám be akar nyitni.

— Arra is gondoltak. Elhatározták, hogy lefekvés előtt engem megkínálnak egy pohár borral, amelybe álomport kevernek. A felséged hűséges szolgálja nem vigyázhat aztán urára. Elhiszi-e már felséged?

— Egy szót sem hiszek! — kiáltotta az oroszlán és mérgesen eltávozott a szobából.

Róka Miska egy darabig hallgatta a távozó lépéseit, aztán, mikor megszűnt a dobogás, fölkiáltott:

— A kakas csípje meg a te oroszláni nagylelkűségedet! Tyű! Egészen beleizzadtam a hazudozásba! De nehéz az ilyen nagyfejűvel elhitetni valami kis csalafintaságot!

Aztán fölnevetett.

— Mindegy! A Mackó urak torkán a kezem. A horgomat bekapta az oroszlán és most már az én dolgom, hogy a halászat sikerüljön. No, nem adok egy fületlen gombot Mackó uram fejéért! Az oroszlán megöli bizonyosan, ha rásütöm az árulást.

Vigyorogva somfordált az oroszlán hálósobája felé és körülnézett, nem látja-e valaki? Senki sem volt a közelében. Hirtelen kihúzta a zárból a kulcsot és elrejtette

— Hehe, — nevetett, — az egyik kelepécét már fölállítottam. Ebbe beleesik bizonyosan Mackó Muki.

Aztán kísétált az erdőre. Az egyik odvas fa mellett egy sikló hevert.

— Szervusz, pajtás! — köszöntött rája Miska.

A kígyó bizalmatlanul pislogott rája.

— Mi kell, vörös? — kérdezte.

Miska mosolygott.

— Ej, rosszkedvű vagy, pajtás! Talán kificamítottad a lábadat?

A kígyó bosszúsan sziszegte:

— Ne faragj rossz tréfákat, hanem csak mondd meg, mit kívánsz, mert tudom, hogy a vörös fajzat mindig forral valamit a fejében.

— Igazad van, pajti! Hát elmondom, mit kívánnok. Eredj ma éjjel a Mackó Muki portájára és csúszál be a középső ajtón.

Ez az ajtó a király hálósobájába nyílt.

— Hát aztán mit tegyek?

— Semmi egyebet. Én az előszobában leszek, nálam jelentkezel és aztán elmehetsz haza.

A kígyó gondolkozott.

— Sejtem, — mondotta, — hogy valamelyes csalfaság van a dologban, de hát a róka, meg a kígyó nem ijed meg egy kis álnokságtól, hehehe.

— Mi lesz a jutalmam? — kérdezte a kígyó.

— A Mackó Muki bundája. Azon alhatol a télen.

— Ha ugyan ideadja Mackó úr!

— Csak bízd rám. Hát megteszed, amire kértelek?

— Meg.

— Jól van. El ne felejtsd ám! Éjfél tájban helyben légy.

Róka Miska visszaballagott a házba és benyitott Mackó úrhoz. A tekintetes úr már elvégezte a dolgát a kasznárral s készült az afrikai útra.

— Hát csak készülünk a nagy útra, Mackó uram? — kérdezte vigyorogva Miska.

A tekintetes úr nem felelt. Miska folytatta:

— Ajánlom, hogy a bundáját itthon hagyja, Mackó úr, mert kutya meleg van ám Afrikában!

Hogy Mackó úr erre se szólalt meg, Róka Miska komolyabb hangon így szólt:

— Felejtjük el, Mackó uram, ami köztünk történt, mert most arról van szó, hogy megmentjük a királyt. Borzasztó veszedelem fenyegeti őfelségét. Megtudtam, hogy egy kígyó, mely egy bűvész tulajdona, vállalkozott arra, hogy ma éjjel besiklik a király szobájába és ő felségét úgy megigézi, hogy meg se tud mozdulni. A vadászok akkor rátörnek és elfogják, vagy megölik.

— Aztán igaz lenne ez? — kérdezte Mackó úr gyanakodva.

— Hiszen megláthatja ma éjjel a kígyót. Ha nem lesz itt a kígyó, ne is higye el a beszédemet.

Mackó Muki, a jó, hiszékeny Mackó úr egyszerre elhitte Miska meséjét. Nem látott ő, nem hallott ő most egyebet, mint hogy szeretett vendége bajban van. De meg, hát hiszen igaznak kell lenni, ha a kígyó csakugyan megjelenik.

— Borzasztó! — kiáltotta. — Meg kell akadályozni a kígyó szándékát. De hogyan?

— Semmi sem könnyebb ennél. Kegyelmed, meg Horkantó sógor ma éjjel, úgy éjfél tájban — mert a kígyó ilyen tájban jön, — bejönnek hozzám és meglesik az előszobában a csúszó-mászót. Mi hárman csak elbánunk ökelmével.

— De el ám!

— Majd én jelt adok kegyelmeteknek, hogy itt a kígyó. Akkor aztán nyissanak be. De halkan, csöndesen, hogy a király föl ne ébredjen. A királynak ne is szóljunk semmit a dologról. Jó lesz?

— Jó bizony.

— Hát akkor megegyeztünk.

— Megyek, sietek, — kiáltotta Mackó úr, hogy beavassam a dologba Horkantó sógort.

Mackó úr elloholt, Róka Miska pedig fölkacagott:

— Hahaha! Benne a lábad a másik kelepében is, Mackó Muki!

Mackó úr kereste Horkantó sógort. Végig sietett az ebédlőn, a parádés szobán, a pipázón, sőt a fürdőszobába is bekukkantott, de Horkantónak se híre, se hamva. Mackó úr végre a koponyájára csapott:

— Irgum-burgum, bizonyosan megint számárnak érzi magát és az istállóban van! — dörmögte.

Horkantó sógor csakugyan az istállóban volt. Ott hevert a jászol mellett és szénát evett.

— Mit csinál itt, sógor? — riadt rája Mackó úr.

— Eszem, — felelt kurtán Horkantó.

— Hát nem ebédelt kend az asztalomnál? Hiszen úgy láttam, ízlett a Jutka asszony főztje.

— Ízlett, ízlett. De akkor a mackó ebédelt, most pedig a számár.

Mackó úr látta, hogy a sógorra megint rájött a bolondság, hát nem vitatkozott vele. Egyenesen rátért Róka Miska hírére.

— Nagy baj van, sógor, — mondotta.

— Mi baj?

— Az oroszánt el akarja veszejteni egy kígyó.

— Kígyó? — kérdezte felkönyökölve Horkantó.

— Úgy bizony. A kígyó összebeszért a vadászok-

kal, hogy becsúszik az oroszlánhoz, amikor alszik és megigézi. Akkor aztán a vadászok rajta ütnek és ketrecbe zárják. Így beszélte Róka Miska.

— Miska? — kérdezte még jobban fölemelkedve a sógor.

— Róka Miska a saját fülével hallotta, mikor a kígyó összebeszélt a vadászokkal. Azért mondom el kendnek, hogy mi ketten meglessük és megfogjuk a kígyót.

Horkantó sógor a fejét rázta és ezt mormogta:

— Kélgő! Róka Miska! Mintha egyszer már lett volna dolgunk velük. Úgy-e, Mackó sógor?

— Persze, hogy volt. Akkor, mikor legyőztem az óriáskígyót. De most Róka Miska nem a kígyó pajtása, hanem a király szolgálja.

— Bizonyos abban, Mackó uram, hogy nem szed rá minket az a fránya Miska?

— Hogyan szed rá? Vagy eljön a kígyó, vagy nem. Ha eljön, megfogjuk, ha nem jön, az sem baj.

— Jól van, — mondotta Horkantó, — meglessük a kélgőt. Hát mikor gyün?

— Éjfél tájban.

Alkonyatkor hazatért az oroszlán. Róka Miska nagy hajlonsággal, vigyorgással fogadta, csaknem a földet túrta az orrával

— Készen vagyunk-e az útra? — kérdezte az oroszlán.

— Az utolsó gombig, — felelt Miska.

— Jól van. Ma korán lefekszem. Hogy pedig senki se zavarjon, magamra zárom az ajtót. De nì, nincs kulcs az ajtóban!

Róka Miska megnézte a zárt. Meg is szagolta.

— Ebben bizony nincs kulcs, — mondotta és hozzátette gyanakodó hangon: — Mit szól ehhez, felség?

— Hívasd Mackó urat!

Miska kiment az udvarra és ott kiabált sívítózva:

— Mackó Muki, gyűjjön csak ide egy szóra!

A tekintetes úr kidugta a fejét az ablakon.

— No, mi kell?

— A király hivatja. No, csak mozgassa gyorsan a tányértalpát!

Mackó úr sietett az oroszlánhoz.

— Parancsoljon, felség!

— Mackó uram, — szólt az oroszlán, — éjjelre be akarok zárkózni a szobámba. Az ajtón azonban nincs kulcs. Kérem hát a kulcsot.

A téns úr csodálkozott.

— Nincs kulcs a zárban? Lehetetlen. Hiszen mindig benne volt. Hadd lám!

Hogy megnézte a zárt, ugyancsak csóválta a fejét.

— Csakugyan nincs benne a kulcs. Vajjon ki húzta ki? No, de ilyet! Felség, tüstént megkeresem a kulcsot.

Szegény Mackó úr tűvé tette azért a kulcsért az egész házat. Talpra állította Sárít, Pistát, Jutkát, maga is buzgón mászkált ágy alatt, asztal alatt, valamennyi szekrény alá bekukkantott, de a kulcs nem került elő. Röstelkedve kullogott vissza az oroszlánhoz.

— Felséges uram, — mondotta, — vigasztalhatatlan vagyok, de a kulcsot nem találjuk.

Róka Miska az oroszlán felé vágott a szemével (mintha ezt mondaná: No úgy-e, mit mondtam?) s az állatok királya kissé csúfondáros hangon kérdezte:

— Nem találják? No, lám!

— Nem, felség. Pedig magam bújkáltam ágy alatt, szekrény alatt. Végig poros lettem, itt van la!

Mackó úr egyet perdült az oroszlán előtt. Poros volt bizony ő kelme, sajnos, az oroszlán szemében kormos is, mert Róka Miska ugyancsak befeketítette.

— Különös, nagyon különös, — mondotta az oroszlán gyanakodva.

— Bizony különös, — mondotta a tekintetes úr, — sohasem történt még az én házámban ilyesmi.

— Csak éppen akkor tűnik el a kulcs, mikor én alszom a szobájában, — mondotta az oroszlán.

Aztán Miskához fordult:

— Főudvarmester úrra bízuk személyünk őrizetét. Tartózkodjék egész éjjel ajtónk előtt az előszobában és le ne húnyja percre sem a szemét. Jó éjszaka, urak!

— Aranyvirágos, rózsailatú édes álmokat kívánok, — hajlongott Miska.

— Csöndes jóccakát kívánok fölségednek — mondotta egyenes módján, egyszerűen Mackó úr.

Mikor a király eltűnt, Róka Miska halk hangon így szólt Mackó úrhoz:

— Nyilallik az oldalamban, Mackó uram. Nem tud valami orvosságot ellene?

— De bizony tudok.

— Mit?

— Jutka asszony olyan ciberelevest főz, hogy egyszerre elmúlik tőle a nyilalás.

— Ide vele!

Nemsokára a ravaszdi előtt párolgott a leves. Alig hangzott el a levest hozó Sári cipellőjének a kopogása, Miska bezörgetett a királyhoz.

— Felség!

— Mi az?

— Nézzen ki egy pillanatra.

Az oroszlán kitekintett az ajtón. Róka Miska rámutatott a leveses csészére:

— Éppen most hozta Mackó úr és mindenáron meg akarja ítatni velem. Bizonyos, hogy álompor van benne.

Az oroszlán szeme fenyegetően megvillant.

— Már úgy látszik, — mormogta — igaz az árulás. Ki hitte volna erről a Mackóról!

Aztán Miskához fordult:

— Hát csak vigyázz, flam! El ne nyomjon az álom!

— Csak tetetni fogom, hogy alszom, — vigorgott a róka és a csészét kidobta az ajtón.

Mackó úr és Horkantó ezalatt lesben voltak.

Az oroszlán lefeküdt, de szemét kerülte az álom. Azon tűnődött, hogy milyen gonosz a világ. Hiszen már az egyszerű, jólelkű, becsületesnek látszó macskóknak se lehet hinni. Hiszen, ha igaz, amit a róka állít, Mackó Muki a leggonoszabb teremtes a világon, mert a vendégszeretet ürügyével csalja őt törbe.

De vajjon igaz-e? Mert nem lehet elhinni ekkora gonoszságot!... Hát hiszen, majd megfelel erre a kérdésre az éjszaka. Hajh, de ha mégis igaz, Isten irtalmazzon Mackó úrnak! Szörnyen meglakol bűnéért.

A két tányértalpú úr pedig ezalatt a leshelyen lapúlt.

— Lát-e kend valamit? — kérdezte Mackó úr Horkantótól.

— Semmit. Hát Mackó uram?

— Én sem.

— Azért. Mert nem is fog látni semmit.

— Tán jövődömondónak állt be kend?

— Nem. Csak számárnak. De annyit számárfejjel is tudok, hogy Miska rászed minket.

— Pszt!... — intett Mackó úr Horkantónak. — Valami mozog az erdőszélen.

Horkantó a jelzett irányba nézett. Mackó úr háza és az erdő közt szép, fűves tisztás terült el, melyet ezüstös fénnel világított meg a hold. Ebben a holdfényben az olyan jószemű két legény, amilyen a tekintetes úr meg a sógor volt, tisztán látta a fű könnyű hullámozását.

— A kígyó — suttogta Mackó úr.

Horkantónak tátva maradt a szája bámulatában. Nagysokára jött meg a szava.

— Ez egyszer igazat hazudott volna az a Róka Miska? — kérdezte tűnődve.

A fű nesztelen hullámozása egyre közeledett. Már a kapuhoz ért. Már látni is lehetett a kígyó fejét és testét.

— Vajjon bejön-e? — suttogta Mackó úr.

A kérdésre megfelelt maga a kígyó, mely gyorsan besiklott a kapun.

— Utána! — súgta Mackó úr.

Lábujjhegyen sietett a két bundás a csúszó-mászó után, de persze azért jól lehetett hallani a lépésüket. A kígyó is hallotta. Megsejtette, hogy üldözik és egyenesen az oroszlán előszobájába menekült, ahol Róka Miska már várta.

— Itt vagyok, de kergetnek — lihegte a kígyó.

— Bújj ide, pajti, a szekrény alá — susogta Miska.

Alig tünt el a kígyó a szekrény alatt, megjelent az ajtóban a két tányértalpú.

— Hol a kígyó? — kérdezte szinte lélekzetét vesztve Mackó úr.

— Pszt, pszt! — pissegett a róka. — Ne ébreszszék föl a királyt! A kígyó már bent van a hálósobában, bebocsátottam, úgy tettem, mintha nem látnám, hogy el ne menekülhessen az előszobából. Most törben van a gonosz. Menjetek be és fogjátok meg, de csöndesen lépkedjete, hogy ő felsége föl ne ébredjen! Csak óvatosan és okosan!

Róka Miska szava mézédés volt, de a szeme csillogott a pokoli jókedvétől. A két tenyeres-talpas nem vette észre, mert csak arra gondolt, hogy veszedelemben a király. A tanácsot azonban megfogadták. Csöndesen benyitottak az oroszlán hálósobájába. Alig nyelte el természetes alakjukat az ajtó, Róka Miska hal-kan a szekrény alá szólt:

— No, pajtás, most vidd az irhádát! Neked több dolgod nincs.

A kígyó kétszer se mondatta magának. Úgy el-szelelt, mintha ott se lett volna.

Az oroszlán szendergéséből arra ébredt föl, hogy két sötét alak csoszog a szobában.

— Jól megfogja kend, hogy ki ne csússzék! — súgta az egyik alak.

— Ne féljen, Mackó uram, ha én rálépek a fe-

jére, ugyan el nem szabadul — felelte a másik. — De hol van?

— Csak az ágynak tartsunk!

Az oroszlán egyszerre bebizonyítottanak látta a róka vádját. Hiszen itt van, itt suttog, csoszog a szobájában a két mackó és arról beszél, hogy elfogja, rálép a fejére — a király fejére! Rettenetes harag fogta el, de türtőztetette magát.

— Ki van idebenn? — kérdezte.

A két mackó megszeppent. Röstellte, hogy fölkelte a királyt. Ez azonban a megrezzenésüket arra magyarázta, hogy megijedtek tőle.

— Megnémultatok? — kérdezte csúfondárosan. Mackó úr előlépett.

— Mackó Muki van itt, meg Horkantó — mondta.

— Mit kerestek itt?

— A kígyót.

Az oroszlán bámult.

— Miféle kígyót?

— Amelyik meg akarja igézni felségedet.

— Megbolondult, Mackó uram? Hogy engem megigézzon egy hitvány kígyó?

— Pedig úgy van, felség — erősítette Mackó úr. — A vadászok küldték, hogy igézzon meg felségedet s ők könnyű szerrel végezzenek a hatalmas orosz-lánnal. Róka Miska kihallgatta tervüket, láttuk is, mikor a kígyó becsúszott az udvarba. Róka Miska látta, mikor bejött a felséged hálósobájába.

A király megvetően mormogta:

— Szép mese...

— Nem hiszi felséged? — kérdezte Mackó úr sértődötten. — Hiszen most is idebenn a kígyó!

— Hát keresse, Mackó uram! — mondotta az oroszlán.

A két tányértalpu becsületesen hozzálátott a kereséshez. Megszimatoltak, megkörnyékeztek minden zúgot; hol csúsztak, hol másztak, hol hasra, hol hátra

feküdtek, hol morogtak, hol dörögtek, szóval mindenhova benéztek, benyúltak, végre is porosan, izzadtan és csalódottan emelkedtek föl.

— Sehol sincs — mondotta Mackó úr.

— Elnyelte a föld — rázta a fejét Horkantó sógor.

Az oroszlán félig haragosan, félig csúfondárosan nézte végig őket.

— Hát kendtek, úgy-e, látták azt a kígyót, amelyik nincs itt? — kérdezte.

— Láttuk — erősítette egyszerre a két tányértalpú. — Láttuk, mikor becsúszott az előszobába, Róka Miska pedig látta, hogy besiklott felséged szobájába.

— Róka Miska? — kérdezte a király. — Mindjárt meglátjuk. Főudvarmester úr! — kiáltott ki az előszobába.

Róka Miska álmos arccal támol ygott be, Pislogott, hunyorgott s mindenképpen mutatta, hogy éppen most ébredt föl és a király hívására ugrott ki a puha, paplanos ágyból.

— Főudvarmester úr, — szolt a király, — ez a két mackó azt állítja, hogy maga látott ide hozzám becsúszni egy kígyót.

— Kígyót? — kérdezte Róka Miska és bámészan kimeresztette a szemét.

— Kélgyót hát! — morogta Horkantó, mig Mackó úr megdermedve állt helyén, hallván, hogy a ravaszdi úgy tesz, mintha semmit sem tudna a dologról.

— Látta-e vagy sem azt a kígyót? — kérdezte az oroszlán.

— Fölséges uram! — kiáltotta esdeklő hangon Miska — pardon, grácia szegény fejemnek, de én bizony elaludtam, ebben a pillanatban ébredtem föl s nem láttam semmit, se kígyót, se mackót és meg vagyok botránkozva, hogy ezt a két tányértalpút itt látom éjszakának évadján felséged szobájában.

A két mackó szinte kövémeredt ekkora füllentés hallatára.

— Miska, — szolt Mackó úr elfulladt hangon — hát nem te mondtad, hogy kihallgattad, mikor a kígyó összebeszolt a vadászokkal, hogy megigézi az oroszlánt?

A róka vihogott.

— Hi-hi-hi, nagyszerű! Álmodta mindezt ez a szegény bundás! Egy mukk nem sok, annyit sem beszéltem kígyóról, vadászról senkivel.

— No, Mackó uram, mit szol ehhez? — kérdezte az oroszlán.

— Öljön meg, uram, királyom, de én ártatlan vagyok, úgy igaz minden, ahogy én mondom — kiáltotta Mackó úr.

— Hát miért sügtak-búgtak és járkáltak lábujjhegyen a szobámban? — kérdezte az oroszlán.

— Róka Miska kért arra, hogy csöndben fogjuk meg a kígyót, hogy föl ne ébresszük felségedet.

— Megint ez a kifogás! — fakadt ki az oroszlán.
— Nagyon sokszor búvik kegyelmed a róka háta mögé, pedig a róka vékonyabb és, kisebb is kegyelmednél.

— Neki hisz felséged? — kérdezte kétségbeesve Mackó úr.

Az oroszlán szeme ádázul megvillant s így szólt:

— Holnap megindulunk a határ felé, majd meglátom, jó vezető lesz-e kegyelmed!

Erre bezárkózott a szobájába. Róka Miska vele maradt és elégedetten vigyorgott. Tudta, hogy az oroszlán szeme villanása Mackó úr halálát jelenti.

A Mackó urak leforrázottan kullogtak ki.

— Mondtam, ugy-e, hogy ne higgyen, Mackó uram, Róka Miskának! — szólt Horkantó.

Mackó úr elkeseredetten felelt:

— Bizony, sógor, hiába mondja ezentúl nekem, hogy kend a számár.

— Hát ki? — kérdezte féltékenyen Horkantó.

— Én — felelt mély meggyőződéssel Mackó úr.

*

Nehéz szívvel, rosszkedvűen ébredt másnap hajnalban Mackó úr, de mint jóra való házigazda, azonnal a vendégei jóvoltára gondolt.

— No, Jutka néni, — mondta a szakácsnénak — olyan reggelit készítsen, amelyet még soha.

— Persze, az állatok királyának a kedvéért, ugy-e, jó gazdám?

— Azért is, de meg azért, mert ki tudja, eszem-e én még a főztjéből vagy sem.

— Már miért ne, tekintetes uram?

— Mert tüstént elutazom.

— Tudom. De eddig is hazahozta a jó Isten, most is hazasegíti.

— De most olyan messzire megyek, amilyen messze még nem voltam: Afrikába.

Jutka néni összecsapta a kezét:

— Teremtő szent atyám! A kormosképű szerecsenek közé?

— Azok közé bizony. Arra van az oroszlán házája, én pedig megígérttem, hogy elkísérem. Mindjárt indulunk.

— No, akkor sietek! — kiáltotta Jutka. — Hadd főzöm a reggelit. Tudom, megemlegeti a Jutka kávéját a király.

Az oroszlánét éppen akkor ébresztette föl Róka Miska. Amíg ura körül forgolódott és kezére járt a mosakodásban (a szappant, törülközőt, fésűt, kezét ő nyújtotta át neki, vizet is ő öntött a mosdóba), egyre szftotta a harag tüzét:

— Nem hallotta felséged, milyen nagy dirmegés-dörmögés volt itt egész éjjel?

— Nem. Ki dörmögött?

— A két mackó. Szörnyen bosszankodott mind a kettő, hogy nem sikerült a terv. Hehehe, felsültek ő kegyelmeik? Mikor bünteti meg őket felséged?

— Majd az úton. Itt Mackó úr a házigazdám, a saját házában nem üthetem agyon.

— Kár azt halasztani — mondta mohón Miska.

Az oroszlán rávetette kemény nézésű szemét főudvarmesterére s ezt mondta:

— Csitt, szolgál! Velem nem szokás ellenkezni!

Róka Miska elhallgatott. Még alázatosabban sündörgött az oroszlán körül, de suttyomban ráöltötte a nyelvét.

Az ajtóból nyájas dörmögés hallatszott.

— Szerencsés jó reggelt kívánok felségednek!

Mackó úr mosolygott az ajtóban.

— Hogy és mint szolgált az éjszakai nyugodalom? — kérdezte a vendégtől.

— Köszönöm, — felelt az oroszlán — jól. Úgy aludtam, mintha megigéztek volna.

Mackó úr elpirult, mert kiérezte, hogy az oroszlán az éjjeli eseményekre céloz.

— Szépet álmodott felséged? — kérdezte, csak hogy kérdezzem éppen valamit.

— Nagyon szépet. Azt álmodtam, hogy egy galád áruló ellenségeim kezébe szolgáltatta a fejemet,

— Ez csúf álom.

— Csúfabb lehet, Mackó uram, az ébredés.

— A kígyó volt, ugy-e, az áruló felséged álmában is? — kérdezte ártatlan hangon Mackó úr.

Az oroszlán keserűen válaszolt:

— Nem a kígyó. Más valaki.

Mackó úr érezte, hogy az oroszlán haragszik rája, de nem értette, miért? Csak nem azért, mert fölébresztette? Az oroszlán nem lehet ilyen kicsinyes. Bezeg értette az oroszlán célzásait Róka Miska és láthatóan hízott bele.

Jutka ezalatt bevitte a reggelit. A kávé fölséges volt, a kalács omlós és pompás. Mikor az oroszlán félcsészével megivott a kávéból, földerült, mikor pedig a kalácsból harapott hozzá, így szólt:

— Nem lehet.

Hogy pedig az egész csésze kávé felhajtotta, megelégedetten dörögte:

— Mondom, nem lehet.

— Mi nem lehet? — kíváncsiskodott Róka Miska.

— Hogy áruló legyen az, aki ilyen dicső kávé ad a vendégének.

— Ó, király, — szerénykedett Mackó úr — a mackók mindig vendégszeretők voltak, de soha sem árulók.

— Hát az éjjel kik lopódtak a szobába? — súgta Róka Miska az oroszlánnak. — Ki tüntette el a kulcsot? Ki kevert álmotált a levesembe?

— Igaz, nagyon igaz — morgott az oroszlán s egyszerre elpárolgott a jókedve. — Induljunk hát!

— Kocsin utazik felséged? — kérdezte Mackó.

— Nem, csak gyalog — felelt az állatok királya. — Indulj!

Elöl ment Mackó úr, mögötte az oroszlán és mellette ugrándozott a főudvarmester, mögötte haladt

mogorván Horkantó sógor. Egyenesen az erdei útra tértek s menten kapaszkodni kezdtek egy hágón.

Az oroszlán folyton Mackó úr mozdulatait figyelte, elszántan arra, hogy az első gyanús jelre leüti. Róka Miska pedig Horkantóra leselkedett.

— Kukk! — kiáltott mérgesen Horkantó, mikor a róka ismét hátra fordította a vékony orrát. — Mindjárt leharapom az orrodát!

— Az enyémet? — vigyorgott Miska.

— Nem is a cigánybírót.

— Az enyém nagyon hegyes. Torkán akadhat kendnek.

— Ezért az élvezetért szívesen megfulladnék.

Mackó úr ezalatt kissé előrehaladt az oroszlán-nal. Egy szűk nyomáson, melyen azonban nem az ember, hanem csak az állat szokott járni, megszólalt Mackó úr:

— Erre jobbra kerüljön felséged.

— Erre a meredekre? — kérdezte az oroszlán.

— Miért nem haladunk ezen a jobbik úton, mely — amint látom — tele van állati nyommal? Úgy nézem, csupa farkasnyom.

— Éppen azért kerüljünk oldalvást.

Az oroszlán gyanakodva nézett vezetőjére. Szívében ismét föllángolt a gyanú. Hm, hátha éppen most akarja ellenségei közé csalni?

— Talán csak nem azt javasolja kegyelmed, hogy az oroszlán kerülje ki a farkast? — kérdezte.

— A farkast nem, csak a farkasvermet.

— Miféle vermet? Nem látok én azon az ösvényen semmiféle vermet.

— De látok én. Nekem kötelességem, hogy felségedet óvjam tőle. Én megtettem kötelességemet.

Róka Miska félfüllel a beszédre figyelt. Amint észrevette, hogy az oroszlán gyanuja megint fölébredt, odasúgta urának:

— Vigyázzon felséged. Hátha éppen arra jobbra van a verem.

— Már én is gondoltam arra — morgott az oroszlán.

— Végezzen vele felséged rögtön — súgta möhön a róka. — Az lesz a legjobb.

— Hm, de hátha csakugyan ott van a farkasverem, amerre Mackó úr mondja? Nem, nem, a büntetésnek még nincs itt az ideje. Majd ha több lesz a bizonyíték.

A róka ravaszul mosolygott.

— Engedje felséged, hogy próbát tegyek.

Ezzel hátraszólt Horkantó sógornak, aki mit sem hallott, mert figyelmét teljesen lefoglalta egy bokor földiszeder.

— Horkantó uram!

— No, mi az?

— Megengedem, hogy az orromat leharapja.

— Igazán? — kérdezte Horkantó.

— Bizony. De csak egy feltétellel. Ha utolér engem.

— Ha utolérlek: haraphatok?

— Akár hatszor is.

Horkantó reszketett a gyönyörűségtől, de nem merte elhinni, hogy ilyen öröm csakugyan lehetséges legyen. Ez sok lenne. Talán el se bírná az ő gyöngeszíve. Meg hát a király is megharagudhatnék. Ez okból megkérdezte:

— Király uram, nem haragszik meg, ha leharapom az orrát?

— Nem haragszik. Már beleegyezett.

— No, hát akkor búcsúzz az orrodtól.

Horkantó sógor Róka Miska után rugaszkodott, ez pedig egyenesen abba az irányba futott, amerre Mackó úr a farkasvermet jelezte; Horkantó pillanat alatt nyomában volt és így kiáltotta:

— Fogom az orrodát!

— Még nem — vigyorgott Róka Miska s villámgyorsan félreugrott, Horkantó pedig ugyanekkor eltűnt a föld színéről.

A sógort elnyelte a farkasverem.

Tudta a rosszmájú Miska, hogy Mackó úr nem hazudott, mikor azt állította, hogy a farkasok ösvényén farkasverem van és meg akarta tréfálni Horkantó sógort. A tréfa sikerült. Az ordítás, amely a veremből hangzott, jelentette, hogy sikerült. De mintha nem is egy, hanem három ordítás hangzanék a mélységből.

Róka Miska a verem szélére térdelt.

— No, leharapod az orromat, Horkantó sógor?
— kérdezte vígan.

— A füledet, mind a kettőt is leharapom vele,
— felelt hörögve a sógor.

Mackó úr bosszankodott, hogy Miska a verembe csalta Horkantót és tüstént segítségére akart sietni, előbb azonban az oroszlánhoz fordult, elégtétellel kérdezte:

— Ott volt-e a verem, ó király, ahol mondtam?

— Ott — felelt az oroszlán szégyelve gyanakodását.

Mackó úr most leszólt a verembe:

— Jöjjön már ki, sógor! Hiszen tud kend mászni, vagy mi.

— Tudok, — felelt Horkantó — de nem lehet.

— Miért?

— Mert két toportyánféreg kapaszkodik a bundámba.

— Farkas.

— Még pedig ordas.

— Miért nem üti pofon őket?

— Útném, de nem lehet, mert nem tartják ide az orcájukat.

— Hallotta-e kend Toldi Miklós hírét?

— Nem én.

— Az olyan erős ember volt, hogy mikor két farkas megtámadta, torkon csípte az egyiket és azzal verte agyon a másikat.

— Aunya! — csudálkozott Horkantó.

— A mackó nem tudná azt megtenni, amit az ember? — kérdezte Mackó úr.

— Nem, — felelt Horkantó — mert nem én csípem az ő torkukat, hanem ők csípi az én nyakamat.

— Hogy, hogy?

— Hát csak úgy, hogy mind a kettő a hátamon van és a nyakam csigolyáján a foguk.

— Aztán nem tud kend amúgy mackómódra segíteni magán?

— Nem. Halljuk, mit csinálna az én helyemben Mackó úram!

— Egyszerűen rájuk feküdném, hahaha — nevetett Mackó úr.

— Hejnye! Hogy én erre nem gondoltam! — bosszankodott Horkantó.

Csakugyan a két farkas kétségbeesett üvöltése tudatta, hogy bevált a Mackó úr tanácsa. Horkantó

szépen a hátára fordult s roppant súlyával csaknem palacsintává lapította az ordasokat.

— Kegyelem! — ordította az egyik.

— Könyököljön kissé föl az oldalomról! — bömbölt a másik.

— Van eszemben — felelt Horkantó. — Hanem majd mindjárt segítek a bajotokon!

Ezzel az egyik farkast kihúzta maga alul (félíg megfulladt már a jámbor) s fölkiáltott:

— Szereti-e a labdarugást, Mackó uram?

— Szeretem hát.

— No, hát rúgja vissza a labdámát!

A következő percben a farkas fölrepült a veremből. Horkantó fölrugta hatalmas talpával. Utána röpt a másik. Nagyot koppanva estek a földre és félíg kábultan, félíg megszeppenve szűkültek a Mackó úr lábánál.

A verem sarkában megjelent Horkantó megtépázott feje.

— Hehe, — nevetett, — tetszett Mackó úrnak a labdám? — Most azután agyonütheti egyiket a másikkal.

— De bizony nem üti!

Mackó úr feltekintett. Róka Miska állt előtte.

— Miért nem?

— Mert megfogadom őket a király testőreinek! Horkantó csak most vette észre Miskát.

— Most megfizetek, mert becsaltál a farkasverembe — mordult rá.

Rá akart ugrani, de a koma félreugrott és Horkantó ott állt az oroszlán előtt.

— Mi ez? — kérdezte az oroszlán.

— A tányértalpu meg akart ölni, mert két testőrt szerződtettem felséged szolgálatára.

— Hol vannak?

— Itt hevernek felséged lábai előtt. Erős, meg elszánt legények, azért szeretnék őket a medvék eltenni láb alól.

— Igaz ez? — kérdezte az oroszlán Mackó úrtól.

— Igaz, de...

— Semmi de. A két farkast szolgálatomba fogadtam.

Folytatták az utat. Elöl ment Mackó úr Horkantó sógorral, utánuk az oroszlán, a róka, meg a két farkas.

Egyszerre megszólalt Horkantó.

— Észrevette-e kend, hogy követnek a vadászok? Mackó úr megdöbbsent.

— Hol vannak?

— Ott, ni, a bozótban.

— Semmit se látok.

— Pedig vannak vagy tízen és csak arra lesnek, hogy bekanyarodjunk a szorosba. Ott majd kényelmesen lepuflantanak bennünket.

Mackó úr rohant az oroszlánhoz.

— Vadászok lesnek ránk a bozótban, kanyarodjunk gyorsan balra!

Róka koma gúnyosan legyintett. — Káprázik a szeme, Mackó úr!

— Nincs baj, de ha volna, egy-két vadásztól nem ijedünk meg — fogadkoztak a farkasok.

— Uram, királyom, ne rohanj veszedbe — könnyörgött Mackó úr.

— Úgy látszik, Mackó úr jobb szeretne a kukóba bújni, annyira fél — gúnyolódott Róka Miska. — De ne hallgass rá, uram. Valami kelepce vár rád azon az úton.

— Elég a fecsegésből — vágott szavába az oroszlán. — Jobbra megyünk! Aki bátor, követ.

Szavaira puskaropogás volt a felelet.

Az oroszlán dühösen rontott a bozótban, úgy, hogy két vadászt fel is döntött.

Folytonos fegyverropogás hangzott az erdőben. Nem tíz, de húsz-harminc, talán száz puska is ontotta a golyót az oroszlán felé, szinte fülsiketítő volt a zaj. Az oroszlán érezte, hogy két golyó is van a testében

és a vér végig szivárog a nyakán. Cserben hagyta tehát a két leütött vadászt (akiknek az volt a szerencsájuk, mert így elkerülték a halált) s áttört a fegyveresek vonalán. Átnyargalt a tisztáson, mely mögött fenyőerdő sötétlett. Ebbe belevetette magát és a tűlevelű fák közt rohant tovább. Hallotta, hogy ketten csörtetnek nagy lihegve mellette s azt hitte, hogy a farkasok.

— No, derék testőreim, éltek még? — kérdezte.

— Alighanem — felelt egy dörmögő hang.

Az oroszlán oldalt nézett s meglepetve látta, hogy Mackó úr törtet mellette.

— Kegyelmed az, Mackó úr?

— Én — felelt a téns úr.

— Meg én — mormogott a másik oldalról Horkantó.

— Hol vannak a testőreim? — kérdezte az oroszlán.

— Én mindig felséged mellett voltam, de egyiket se láttam — mondta Mackó úr.

— De én sem, pedig én is felséged oldalán baktattam — morgott Horkantó.

— Megsebesült felséged? — kérdezte Mackó úr.

— Csekélység. Kaptam vagy két ólomcukorkát.

— Hadd lám!

Mackó úr szakértő szemmel vizsgálta meg az oroszlán sebeit. Az egyik, mely a nyakon volt, meglehetősen vérzett, míg a másiktól, hol a golyó a lábát érte, alig szivárgott.

— Hozzon gyorsan vizet, sógor! — szólt a tekintetes úr Horkantóra.

A sógor nagy gyorsan előteremtette a vizet. Hatalmas lapulevélből csinált tölcsejt: abban hozta. Mackó úr kimosta az oroszlán sebeit és hogy a vérzés elállt, megkönnyebbülten mondta:

— Kicsi seb, könnyű seb, nincs semmi baj.

— Hát kigyelmed megsérült-e? — kérdezte az oroszlán.

Mackó úr mosolygott.

— Egy pár fekete borsó megakadt a bundámban, de hamarosan kiráztam belőle.

— Azonképpen én is — szólt Horkantó.

Az oroszlán most végignézte mind a két mackót.

— Hm, kegyelmetek, úgy látom, nem kímélték magukat — mondotta. — Kegyelmetek mellettem maradtak a veszedelemben. Mégis azt suttogja itt minden, hogy kegyelmetek árulók.

— Soha semmiféle atyánkfia nem volt áruló, — mondta Mackó úr méltósággal.

— Legfőlebb sz... — kezdett mondókájába Horkantó, de Mackó úr nem engedte befejezni szavát. Majd, hogy mindig leszamarazza a mackók nemzetét! Rádörrent:

— Ne fecsegjen már annyit, sógor! Most a király tette le a garast.

— Hiszek én kigyelmeteknek — mondta az oroszlán. — Eddig is csak nehéz szívvel kételkedtem az én dirmegő-dörmögő hű alattvalóimban. De hol késnek testőreim és főudvarmesterem? Csak nem estek el?

— Azt a szívességet nem tesszük meg Mackó Mukinak — hangzott egy vékony hang.

Egy szikla mögül kibukkant Róka Miska hegyes orra.

— Itt vagyok, ragyogok!

— Hát Farkas Bandi és Ordas Peti? — kérdezte az oroszlán.

— Azok is itt vannak.

— Miért nem jöttek elő?

— Mert kipihenjük a harc fáradalmait és sebeinket kötözzük be.

Bömbölő hang vágott közbe:

— Nem igaz, király! Füllent a vörös! Mind a három vitéz a szikla mellett egy lyukban lapult és nem mert előjönni rejtekéből.

Horkantó kiáltotta ezt. A sógor ugyanis fölkapaszkodott a sziklára és lehasalva a szélén, benézett a három vitéz rejtekébe.

— Hiszen nekünk köszönheti a király, hogy megszabadult! — kiáltotta a vörös.

— Nektek? Hogy-hogy? — kérdezte az oroszlán.

— Mert mi hárman vitézül harcoltunk — erősítette a róka.

— Hány vadászt vertetek le? — kérdezte a király.

— Én négyet téptem szét — hunyorgott Farkas Bandi.

— Én ötöt — vágta ki Ordas a nagy szót.

— Én... — kezdte Róka.

— Én, Róka Miska, tíz vadásznak az árnyékát téptem szét — vágott szavába nagy komolyan Horkantó.

Az oroszlán is elmosolyodott erre a tréfára, de aztán végét vetette a vitának ezzel a kérdéssel, melyet Mackó úrhoz intézett:

— Merre menjünk, Mackó uram?

— Jelenleg Máramaros és Bereg határán vagyunk — felelt a tekintetes úr. — Azt ajánlom, hogy csapjunk át Beregbe és ott igyekezzünk ki az országból, ahol a magyarok ide bejöttek.

Róka Miska közbevágott:

— Beregbe? Hiszen nem arra van Afrika...

— Csönd! — szólt az oroszlán Miskának. — Én ismét bízom Mackó úrban és követem a tanácsát. Ahol a magyar hősök bejöttek, kimehet az oroszlán is.

A karaván ezzel útnak eredt. Horkantó egyszer mérgesen fölhorkantott:

— Ni, a kígyó!

— Miféle kígyó? — kérdi Mackó úr.

— Amelyik nálunk járt.

— Ugyan, sógor, hogy kerülne az ide? Más kígyó

lehet ez. Aztán, hogy ismerte meg kend, hiszen amart csak éjjel látta?

— A vörös árnyékaról.

— A kígyónak vörös az árnyéka?

— No, ezé vörös, mert Róka Miska guggolt mellette. Nagyon súgtak-búgtak.

Alkonyodott, eljött az éjszaka, majd ismét fölvirradt, utasaink azonban még egyre loholtak.

Egyszer fölkiáltott Mackó úr:

— Ni, itt a vereckei szoros! Leggyorsabban ezen jutunk át és tudok egy rejtett ösvényt is benne.

Róka Miska az oroszlán mellé férközött és ezt súgta neki:

— Ne menjen felséged a vereckei szorosba, Mackó Muki azért csalja oda, mert tudja, hogy tele van vadással. Ő maga üzent a vadászoknak.

— Nem hiszek el Mackó úrról többé semmi rosszát — felelt az oroszlán.

— És ha mégis vadászcsapat lesz a szorosban? — vigyorgott Miska.

Az oroszlán szeme föllángolt.

— Akkor jaj Mackó Mukinak!

Róka Miska elégedetten hunyorgott, mert az a gonosz terv, melyet kifőzött, közel volt a sikerhez. Nemsokára a szoroshoz értek. Gyorsvízü, habzó folyó sietett kifelé belőle: a Latorca.

Ennek a vízből ivott elsőnek a haza földjén a honfoglaló magyar lova. Mackó úr az említett erdei ösvényre vezette a társaságot.

Egyszerre lövés hallatszott. A golyó az oroszlán mellett süvöltött el.

— A vadászok! — sivitott föl Róka Miska.

Csakugyan a hegyek oldala meg volt rakva vadással. Elöl, hátul, oldalt, még a magasságban is vadász leskelődött. Mintha csak egérfogóba kerültek volna. Csakhogy az egerek jó nagyocskák voltak. Mackó úr szinte elhült bámulatában.

— Hogy kerültek ide a vadászok? — dadogta.

— Kérdezze meg kelmed a kígyótól, aki azzal a vörössel suttogott — morgott Horkantó.

Mackó úr szétnézett s egyszerre örvendő kiáltott föl:

— Király uram, csak utánam, balra! Ott még van egy szabad ösvény. Erre, uram, erre! Most még menekülhetünk, pár perc múlva elkésünk.

Az oroszlán most Mackó úr elé állt és dörgő hangon kiáltotta:

— Nem, Mackó Muki, nem megyünk arra, mert bizonyosan ismét törbe csalsz engem. Most is törbe csaltál. Te rendelted ide a vadászokat, senki más. Árulásodért itt a jutalom!

Irtózatos ütest mért a Mackó úr fejére. A szegény tekintetes úr egyet fordult a tengelye körül, aztán végig zuhant a földön.

— Ennek vége! — ujjongott Miska, körültáncolva a Mackó úr mozdulatlan testét. — A másikat is, király!

— Elég ebből — mormogott az oroszlán s ezt kérdezte: — Merre menjünk?

— Jobbra — felelt villogó szemmel Miska.

Az oroszlán megindult a jobboldali ösvényen, de fele útjára se ért, mikor vagy tíz fegyver dördült el és tíz golyó fúródott testébe. Vége volt. Szemét még egyszer fölvetette s akkor látta, hogy Róka Miska nagy vígan egy sziklán ül, anélkül, hogy a vadászok bánának s arcán kaján káröröm látszik.

— Ez volt az áruló... nem Mackó Muki... — hörögte a haldokló oroszlán és aztán megmerevedett a teste.

A vadászok diadalrivalgással rohantak feléje, de mielőtt birtokukba vették volna, két sötét alak jelent meg, mely gyorsan felnyalábolta az állatok királyának a testét és eltűnt vele az erdőben. Az egyik alak volt Horkantó, a másik Mackó úr, akit csak elszédített az oroszlán csapása, s amint magához tért, első

gondja volt, hogy a király segítségére siessen. Már csak holttestét lelte meg.

A vadászok sokáig üldözték a mackókat, de nem jutottak nyomukba. A két tányértalpú pedig az elesett királyt a vadon szívébe vitte s ott illő módon eltemette. Mikor elhantolták a hatalmas testét, Horkantó megindultan szólt:

— Nem látta hát meg a sivatagot. De lám, így jár az, aki a róka becsületére és a kígyó egyenességére támaszkodik. Jobban hitt ezeknek, mint nekünk.

Mackó úr sóhajtott:

— Hja, Horkantó sógor, — mondotta — a királyok is gyarlók. No, de most induljunk hazafelé.

